

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

М.З.Н.

Мала академія наук
України під егідою
ЮНЕСКО

Національний
технічний університет
ДНІПРОВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА
1899

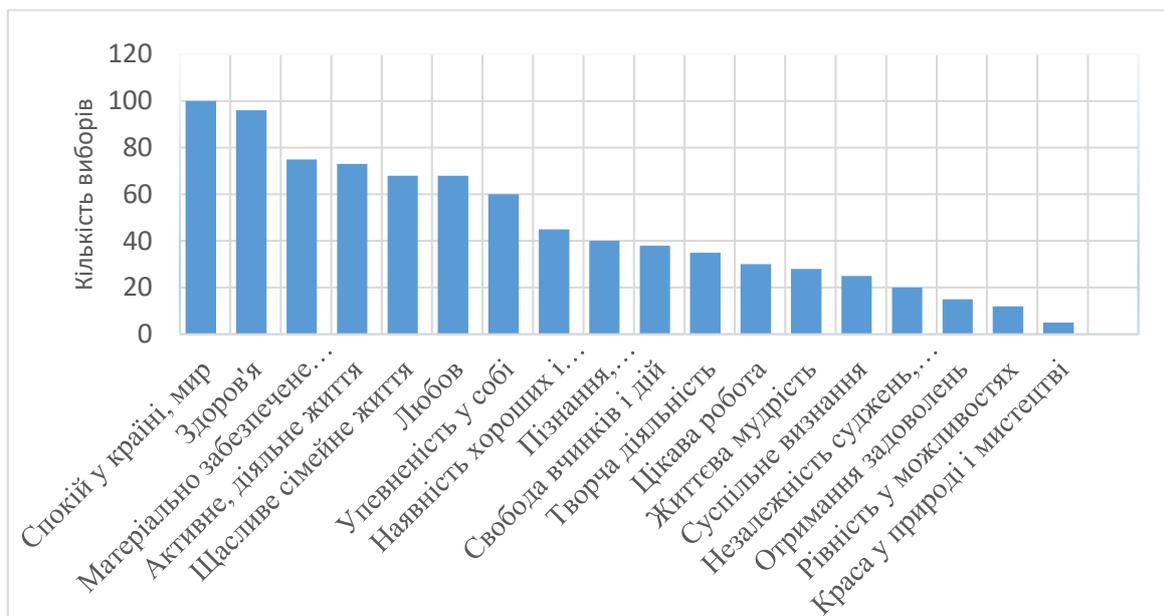

Міністерство освіти і науки України
Національна академія наук України
Національний центр «Мала академія наук України»
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Київський національний університет
будівництва і архітектури
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Національний університет «Львівська політехніка»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ХVІІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА
НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

09 – 12 грудня 2025 року
Полтава

Найвищі рейтингові позиції у вибірці посіли такі цінності-цілі як спокій у країні, мир і здоров'я, що підкреслює актуальність нашого дослідження. Аксиологічна сфера студентів - хореографів відповідає віковим психологічним особливостям. Вони відбивають орієнтацію на кохання, пошук близької людини з метою утворення родини, матеріальну незалежність від батьків, входження в доросле життя, яке вимагає напруження всіх психологічних і фізичних сил, а звідси – міцного здоров'я.

Література:

1. Голенкова, Ю. В., & Пальчук, Н. І. (2014). *The influence of rhythm and dance to the physical fitness of children of primary school age. Physical Education Theory and Methodology*, (3), 39–43. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2014.3.1106>

2. Горголь В. П. (2024). *Діагностика аксіологічного компонента естетичної культури майбутніх хореографів. Молодь і ринок*, 4 (224), 158–162. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.304173>

3. Горголь В. П. (2024). *Формування естетичної культури майбутніх хореографів у професійній підготовці в закладах вищої освіти [Дис. канд. пед. наук, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України]*.

УДК 378.147:796/799:613.8

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА ДЛЯ
ПОКРАЩЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Горголь П.С., засл. прац. культури, доцент

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

petrogorgol@gmail.com

У зарубіжному науковому дискурсі з проблеми використання хореографічного мистецтва для покращення здоров'я людини спостерігається вагомий інтерес до питання удосконалення змісту, форм, методів, технологій навчання, а також до можливостей формування професійних якостей відповідних фахівців. Так, зарубіжні дослідники звертають дослідницьку увагу на проблемах використання інноваційних технологій у хореографічній педагогічній освіті, розвитку хореографічної техніки крізь призму естетики руху, когнітивних

й етичних цінностей хореографічного мистецтва, використання цифрових інструментів у підготовці хореографів, застосування інновацій у хореографії, розвитку естетичної грамотності в танці, ролі естетичного та фізичного виховання у підготовці вчителя, розвитку самооцінки хореографа за допомогою методу самопрезентації.

Дослідивши специфіку підготовки майбутніх хореографів у різних країнах, можемо констатувати, що зміст підготовки характеризується міждисциплінарністю, що підтверджує досвід вивчення танцю в університеті чи коледжі або до початку професійного навчання танцю. У кожній країні світу школи та академії здійснюють професійну хореографічну підготовку у певних жанрах і стилях для тих, хто має талант, фізичну активність, розумові та творчі здібності. Більшість студентів, які вступають до коледжу чи університету, крім формального навчання, мають можливість відвідувати приватні балетні, танцювальні школи.

Професійна підготовка майбутніх хореографів включає насамперед фахове навчання танців. Танцюристи навчаються шляхом щоденного занурення в заняття з техніки, під час репетицій з хореографами або репетиторами і шляхом регулярного виконання хореографічних композицій, проєктів. Широкої популярності набуло наставництво у професійній підготовці майбутніх хореографів. Як правило, студенти удосконалюють виконавську техніку, а також вивчають хореографію та імпровізацію, удосконалюють здатність застосовувати методи, концепції і принципи хореографічного виконання. Значна увага у підготовці майбутніх хореографів приділяється розвитку технічної майстерності, критичних здібностей, креативності у застосуванні інноваційних технологій.

Нейробіолог, директор Інституту мозку та творчості Каліфорнійського університету в Лос-Анджелесі Е. Дамасіо звернув особливу увагу на те, що свідомість – це відчуття того, що відбувається: наш розум помічає реакцію тіла на світ і реагує на цей досвід. ... Свідомість, – стверджує вчений, – пов'язана з емоціями, з нашими відчуттями, що виникають у нас щодо образів, які ми сприймаємо. Ця ідея є основоположною в теорії естетики танцю, що ґрунтується на емоційній чутливості в інтерпретації хореографічних композицій, у виконавстві становить дескриптор естетичної культури, естетичної свідомості майбутнього хореографа. Ф. Вас-Рхі порушив проблему візуально-аудіального методу рефлексії руху у підготовці майбутніх хореографів на основі аналізу досліджень Вільяма Форсайта щодо звукових можливостей танцювального руху, що приводить до створення імпровізаційних модальностей за допомогою трансляції руху і вокалізації, а також дослідження перцептивної перформативності, тексту танцю. В. Форсайт обґрунтував два значення поняття «модальність»: перше стосується більш загального певного способу дії, а друге – більш конкретно конкретної форми сприйняття (зокрема «імпровізаційні модальності» стосуються першого використання, тоді як «сенсорні модальності» стосуються другого). Іншою важливою ідеєю В. Форсайта є концепція кінетичної ізометрії як розвиток почуття для перенесення форми або форми однієї частини тіла на іншу частину, так, наприклад, вигин руки може бути перенесений на все тіло або лінію між талією і шиєю. Виконання імпровізаційних вправ майбутніми хореографами, хореографічні інсталяції дозволяють набувати суб'єктивний психологічний досвід, що є вагомим чинником формування естетичної свідомості, естетичної культури, естетичної чутливості.

Вивчення зарубіжного досвіду професійної підготовки майбутніх хореографів, виокремлення цінних освітніх практик, спрямованих на формування професійних якостей, зокрема естетичної грамотності, естетики руху, естетичної культури тощо, свідчить про сталі традиції та інноваційні процеси у змісті, формах і методах викладання.

Література:

1. Butterworth, Jo. (2004). *Teaching choreography in higher education: a process continuum model. Research in Dance Education*, 5 (1), 45-67. URL: <https://doi.org/10.1080/1464789042000190870>

2. Damasio, A. R. (1999). *The Feeling of what Happens: Body and Emotion in the Making of Consciousness*. Boston: Harcourt Brace.

3. Vass-Rhee, F. (2010). *Auditory Turn: William Forsythe's Vocal Choreography*. *Dance Chronicle*, 33 (3), 388-413. <https://doi.org/10.1080/01472526.2010.517495>

4. Горголь В. П. (2024). *Формування естетичної культури майбутніх хореографів у професійній підготовці в закладах вищої освіти [Дис. канд. пед. наук, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України]*.

УДК 373.2.015.31:159.922.7

**ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Гришко О.І., к.пед. наук, доцент,

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
olhahryshko@nipp.edu.ua

Актуальність проблеми. Сучасні трансформації в освіті зумовлюють потребу у вихованні покоління, здатного критично мислити, шукати інформацію, розв'язувати проблеми та самостійно пізнавати навколишній світ. Одним із ключових завдань дошкільної освіти стає формування дослідницької компетентності – інтегральної якості, що забезпечує розвиток пізнавальної активності, уміння ставити запитання, висувати гіпотези, експериментувати та робити висновки. У дошкільному віці закладаються основи майбутньої наукової культури особистості, тому важливо створити умови, які стимулюють природну цікавість дітей та сприяють перетворенню її на усвідомлену дослідницьку діяльність.

Метою статті є теоретичне обґрунтування сутності дослідницької компетентності дітей дошкільного віку та педагогічних умов формування її у закладах дошкільної освіти.

Результати дослідження. Дослідницька компетентність дітей дошкільного віку розглядається як здатність дитини проявляти інтерес до пізнання, включатися в елементарний пошук інформації, здійснювати прості досліди, проводити спостереження та формулювати висновки на основі отриманих результатів [1]. Це інтегральне утворення, що поєднує декілька взаємопов'язаних компонентів. Мотиваційний компонент передбачає природну цікавість, інтерес до нового, бажання експериментувати й відкривати невідоме. Когнітивний компонент охоплює первинні знання й уявлення про властивості предметів, явища природи та способи роботи з різними матеріалами. Операційно-діяльнісний компонент включає уміння ставити запитання, висувати припущення, проводити прості досліди, користуватися елементарними інструментами (лупою, магнітом, вагами, природними матеріалами). Комунікативний компонент виявляється у здатності дитини описувати результати спостережень, висловлювати думки, обговорювати побачене з однолітками та дорослими. Рефлексивний компонент забезпечує усвідомлення результатів діяльності та вміння робити елементарні висновки [1].

Аналіз наукових джерел дозволяє узагальнити умови формування дослідницької компетентності в закладі дошкільної освіти: 1) предметно-просторове середовище: лабораторні куточки, міні-еколабораторії, набори для дослідів з різними матеріалами (вода, пісок, повітря, світло, рослини), інструменти для спостережень; 2) педагогічну підтримку: роль дорослого як фасилітатора, який стимулює пошуковий інтерес, ставить відкриті запитання, але не дає готових відповідей; 3) системність роботи: щоденні спостереження,